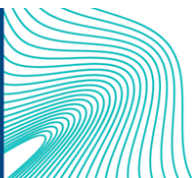

2.7.2024

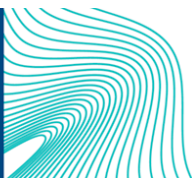
Saate
Tiedotteeseen valtion liikekirjanpidon tilikartan muutok-
sista 2025
(Tiedote 2.7.2024)

2.7.2024

Sisällys

1	Taustaa muutoksille	3
1.1	Valtike-hanke	3
1.2	Yhdistellyissä laskelmissa yhdistellään useamman kirjanpitovelvollisen tietoja	3
1.3	Valtion kirjanpitoyksiköiden, rahastojen ja jatkossa myös liikelaitosten väliset tapahtumat ovat sisäisiä eriä	4
1.4	Sisäisten erien oikea tiliointi vaatii molempien osapuolien yhteistyötä	5
2	Muutokset	5
2.1	Satunnaiset tuotot ja kulut - tililuokan poistaminen	5
2.1.1	Edellisiin tilikausiin kohdistuvat korjaukset	6
2.2	Eri kirjanpitovelvollisten välinen rahoitus	7
2.3	Muutokset kumppanikoodeihin ja sisäisten erien kirjauksiin tarkoitettuihin liikekirjanpidon tileihin 10	
2.3.1	Sekatileistä luovutaan	10
2.4	Tilien ryhmittely vastaa edelleen tuotto- ja kululaskelman ja taseen rivejä	11
2.4.1	Omaan pääomaan liittyvät muutokset	12
2.5	Ennakkomaksut	12
2.6	Maksullisen toiminnan tuottojen seurantaan ei tule muutoksia sektoreiden osalta	13
2.7	Palvelutoiminnan kustannusten korvaukset -tili lakkautetaan	13
2.8	Pitkäaikaisten velkojen tili erille, joilla ei ole myöhempää talousarviovaikutusta	14
2.9	Siirtotalouden kulut yliopistoille -tilien uudelleenjärjestely	14
2.10	Rahastojen ja liikelaitosten tilinpäätössiirrot	15
2.11	Termimuutokset	16
2.11.1	Maksullista toimintaa koskevat termimuutokset	16
3	Lausuntokierroksen jälkeen tehdyt muutokset	16
4	Liite-excelin lukuohje	17
4.1	Excel-tiedoston rakenne	17
4.2	Taulukkojen rakenne	17
4.3	Excelin suodatusominaisuuden hyödyntäminen - vinkkejä	19

2.7.2024

1 Taustaa muutoksille

Merkittävä osa valtion liikekirjanpidon tilikarttaan 1.1.2025 voimaan tulevista muutoksista aiheutuu vuodelta 2025 ensimmäisen kerran laadittavista valtiontalouden yhdistellyistä laskelmista, joita valmistellaan Valtike-hankkeessa. Yhdisteltyihin laskelmiin liittyviä muutoksia taustoitetaan lyhyesti tämän saatteen luvuissa 1.1. – 1.3.

Yhdisteltyihin laskelmiin liittyviä muutoksien lisäksi tilikarttaan tulee jonkin verran muitakin muutoksia.

Tilikarttaan suunnitellut muutokset esitellään yksityiskohtaisesti tämän saatteen liitedokumentissa *Tilikartta_2025_01_01_LUONNOS20240429.xlsx*. **Muutosten suuresta määrästä johtuen ennen liitedokumenttiin tutustumista on erittäin suositeltavaa tutustua tähän saatteeseen ja etenkin saatteen lopuksi esitettyyn liitteen lukuohjeeseen (luku 4).**

1.1 Valtike-hanke

Valtiovarainministeriö [asetti](#) 14.10.2022 Valtion tilinpäätöksen kehittämishankkeen (Valtike; VN/17967/2022). Hanke kestää 31.5.2026 saakka.

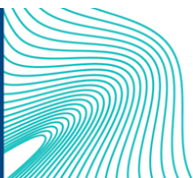
Hankkeen yksi keskeinen tavoite on, että valtion tilinpäätöksen yhteydessä esitetään seuraavat valtion talousarviotaloutta, talousarvion ulkopuolisia valtion rahastoja sekä valtion liikelaitoksia koskevat valtiontalouden yhdistellyt laskelmat ja niitä koskevat liitetiedot:

- 1) tuottoja ja kuluja kuvaava tuotto- ja kululaskelma;
- 2) varainhoitovuoden päättymisajankohdan taloudellista asemaa kuvaava tase;
- 3) rahavirtoja kuvaava rahoituslaskelma;
- 4) jäljempänä 18 §:ssä tarkoitettujen oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarpeelliset liitetiedot.

Valtion tilinpäätöksen yhteydessä esitettävät yhdistellyt laskelmat on tarkoitus laatia ensimmäisen kerran vuonna 2026 vuodelta 2025.

1.2 Yhdistellyissä laskelmissa yhdistellään useamman kirjanpitovelvollisen tietoja

Talousarviolain 12 a §:n mukaan valtio on talousarviotaloudestaan kirjanpitovelvollinen, joka jakautuu kirjanpitoyksiköihin. Kirjanpitoyksiköt noudattavat kirjanpidossaan talousarviolainsäädäntöä. Talousarviotalous muodostaa siten yhden kirjanpitovelvollisen, ja valtion tilinpäätös on valtio-kirjanpitovelvollisen tilinpäätös.

2.7.2024

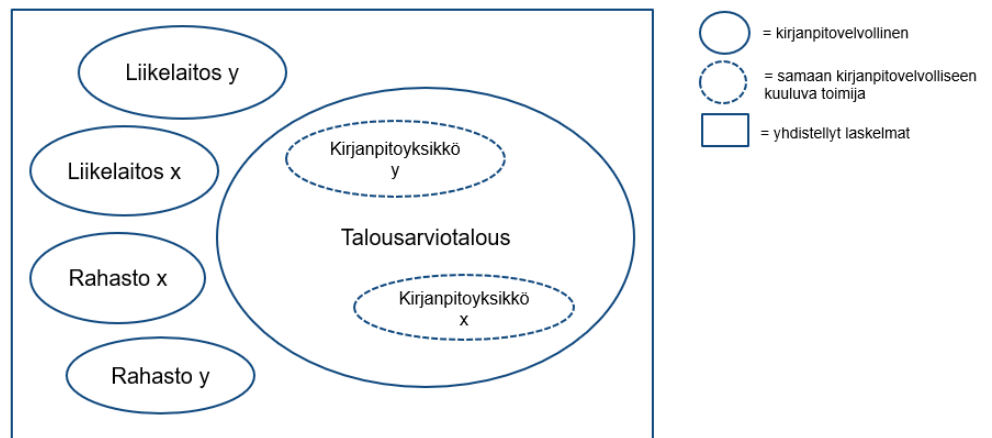
Talousarvion ulkopuoliset valtion rahastot ovat kukin erikseen kirjanpitovelvollisia. Talousarviolain 21 a §:n mukaan rahastojen kirjanpitoon sovelletaan talousarviolainsäädäntöä, jollei rahastoa koskevassa erityislaissa ole toisin säädetty. Rahastoista Huoltovarmuusrahasto noudattaa huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain (1390/1992) 9 §:n mukaisesti kirjanpitolakia ja Valtion ydinjätehuoltorahastolla on talousarviolainsäädännöstä poikkeavia Ydinenergialain (990/1987) 41 §:ssä säädettyjä omaisuuden arvostusmenetelmiä.

Valtion liikelaitosten kirjanpidosta säädetään valtion liikelaitoksista annetussa laissa (1062/2010) ja liikelaitoskohtaisissa laeissa ja asetuksissa, ja ne noudattavat kirjanpitolakia.

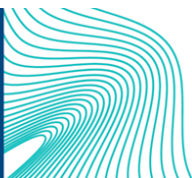
Valtiontalouden yhdistellyissä laskelmissa olisi esitettävä kirjanpidon tuotot ja kulut ja taloudellinen asema siten kuin yhdisteltävät kirjanpitovelvolliset olisivat yksi kirjanpitovelvollinen. Laskelmilla esitettäisiin siis vain yhdisteltävän kokonaisuuden ulkopuolelle suuntautuvat tuotot ja kulut, varat ja velat sekä rahavirrat. Tätä varten on tarpeen eliminoida kirjanpitovelvollisten välisiin toimiin perustuvien sisäisten erien vaikutus.

1.3 Valtion kirjanpitoyksiköiden, rahastojen ja jatkossa myös liikelaitosten väliset tapahtumat ovat sisäisiä eriä

Valtiontalouden yhdistellyt laskelmat laaditaan yhdistelemällä eri kirjanpitovelvollisten, eli valtion talousarviotalouden (TaL 12 a §), talousarvion ulkopuolisten valtion rahastojen ja valtion liikelaitosten kirjanpitotietoja. Valtiontalouden yhdistellyissä laskelmissa esitetään kirjanpidon tuotot ja kulut ja taloudellinen asema siten kuin yhdisteltävät kirjanpitovelvolliset olisivat yksi kirjanpitovelvollinen. Tätä varten on tarpeen eliminoida kirjanpitovelvollisten välisiin toimiin perustuvien sisäisten erien vaikutus.

Eliminoinnit toteutetaan vain sisäisten erien kirjaukseen tarkoitettujen liikekirjanpidon tilien sekä sisäisten erien kirjausten yhteydessä käytettävän kumppanikoodin yhdistelmän avulla. Tästä syystä jatkossa kirjanpitoyksiköt ja

2.7.2024

talousarvion ulkopuoliset valtion rahastot käyttävät sisäisiä tilejä paitsi keskinäisissä tapahtumissaan, myös tapahtumissa valtion liikelaitosten kanssa.

Sisäisten erien kirjaukset täsmäytetään osana kirjanpito-tietojen oikeellisuustarkistuksia ennen eliminointien suorittamista. Täsmäytys tehdään kirjanpito-yksikköjen, rahastojen ja liikelaitosten välillä eliminointiryhmittäin. Tämä tarkoittaa, että kirjanpito-yksikön, rahaston ja liikelaitoksen kirjauksia verrataan kumppanin kirjauksiin tiettyjen liikekirjanpidon tilien muodostamisessa ryhmissä. Kumppaneita ovat kaikki kirjanpito-yksiköt, rahastot ja liikelaitokset. Samalla valtion kirjanpidossa tietyt erät, jotka ovat ennen olleet ulkoisia, ovat jatkossa sisäisiä. Tällaisia ovat esimerkiksi liikelaitosten voiton tuloutukset valtiolle.

1.4 Sisäisten erien oikea tiliöinti vaatii molempien osapuolien yhteistyötä

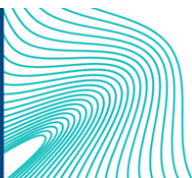
Ennen tiliöintiä on tunnistettava millaisesta tapahtumasta on kyse, ja tapahtumien täsmäyttämiseksi ja eliminointien toteuttamiseksi molemmilla osapuolilla on oltava tapahtuman luonteesta sama käsitys. Hyvänä käytäntönä on jo toimijoiden välisessä sopimuksessa todeta tapahtuman luonne sekä se, mille tileille osapuolet kirjaavat sopimukseen liittyvät kulunsa/tuottonsa. Myös lähetettävään laskuun lisätty maininta toiminnan luonteesta ja/tai sopimuksesta on tärkeä lisä varsinkin niissä tilanteissa, joissa voi olla sekaantumisen vaaraa.

2 Muutokset

2.1 Satunnaiset tuotot ja kulut - tililuokan poistaminen

Tilikarttamuutoksessa tililuokka 6. **Satunnaiset tuotot ja kulut** poistetaan. Kirjanpitolainsäädännöstä on poistettu satunnaiset erät omina tilinpäätöslaskelmakaavariveinä vuoden 2016 alusta. Kirjanpitolain puolella on lisäksi jo aikaisemmin muutettu edellisiin tilikausiin kohdistuvien korjausten käsittelyyn liittyvää ohjeistusta. Myös valtion kirjanpidossa on tarkoituksenmukaista uusia edellisiin tilikausiin kohdistuviin korjauksiin liittyviä kirjauskäytäntöjä tietyiltä osin (luku 2.1.1). Samassa yhteydessä on tarkoituksenmukaista poistaa satunnaisia tuottoja ja kuluja koskeva tililuokka, jonne osa edellisiin tilikausiin kohdistuvista korjauksista on kirjattu.

Oheisessa taulukossa on kuvattu tilikohtaisesti, mille tileille nykyisin 6-alkuisille liikekirjanpidon tileille kirjatut tapahtumat jatkossa kirjataan. Muutokset toteutuvat vastaavasti liikekirjanpidon 8-merkkisillä lisäjaotteluilla. Tässä taulukossa ei ole selkeyssyistä esitetty lisäjaotteluita, mutta nekin ovat nähtävissä excel-liitteen välilehdellä. Edellisiin tilikausiin kohdistuvia korjauksia on käsitelty tarkemmin alaluvussa 2.1.1. *Edellisiin tilikausiin kohdistuvat korjaukset.*

2.7.2024

Taulukko 1: Nykyisin 6-alkuisille liikekirjanpidon tileille kirjattujen tapahtumien kirjaaminen jatkossa. Uudet liikekirjanpidon tilit on merkitty taulukossa [sinisellä](#).

Nykyinen tiliryhmä/-laji/tili	Uusi kirjauskäytäntö
60. Satunnaiset tuotot	
600 Saadut korvaukset	
60000 Vahinkovakuutuskorvaukset	UUSI TILI 39860 Saadut korvaukset
60090 Muut vahingonkorvaukset	UUSI TILI 39860 Saadut korvaukset
609 Muut satunnaiset tuotot	
60980 Satunnaiset tuotot, sisäiset	39880 Muut tuotot, sisäiset
60990 Muut satunnaiset tuotot	UUSI TILI 39870 Kertaluonteiset tuotot / UUSI TILI 20410 Edellisiin tilikausiin kohdistuvat/ aktivointikorjaukset, valtio/ UUSI TILI 20430 Edellisiin tilikausiin kohdistuvat aktivointikorjaukset, rahat
61. Satunnaiset kulut	
610 Maksetut korvaukset	
61000 Vahingonkorvaukset	UUSI TILI 45910 Maksetut korvaukset
61090 Muut maksetut korvaukset	UUSI TILI 45910 Maksetut korvaukset
619 Muut satunnaiset kulut	
61990 Muut satunnaiset kulut	UUSI TILI 45980 Kertaluonteiset kulut / UUSI TILI 20410 Edellisiin tilikausiin kohdistuvat/ aktivointikorjaukset, valtio/ UUSI TILI 20430 Edellisiin tilikausiin kohdistuvat aktivointikorjaukset, rahat
61998 Satunnaiset kulut, sisäiset	4599000 Muut kulut, sisäiset

2.1.1 Edellisiin tilikausiin kohdistuvat korjaukset

Nykyisin taseeseen kohdistuvien edellisiin tilikausiin kohdistuvien korjausten kirjauksissa on käytetty satunnaisten erien tilejä. Tilikarttamutoksessa satunnaisten erien tililuokka 6. poistetaan. Tilimuutoksen myötä aktivointeihin liittyvien korjausten kirjauksissa vastatilinä käytetään oman pääoman tiliryhmään

2.7.2024

perustettuja tilejä 20410 (talousarvionalous) 20430 (rahastotalous). Korjauksen tarve johtuu tilanteesta, jossa taseeseen on aktivoitu liian suuri tai pieni euromäärä. Tämä tarkoittaa esimerkiksi tilannetta, jossa erä on edellisinä tilikausina kirjattu virheellisesti vuosikuluksi, vaikka erä olisi tullut aktivoida taseeseen tai päinvastoin. Uuden kirjausmenettelyn myötä korjaukset eivät vaikuta kuluvan vuoden tuottoihin tai kuluihin vaan kirjautuvat omaan pääomaan. Aktivointeihin liittyvät edellisiin vuosiin kohdistuvat korjaukset tehdään jatkossa aina oman pääoman ryhmän tileille, riippumatta korjauksen euromäärästä.

Tuottoihin ja kuluihin liittyvät edellisiin tilikausiin kohdistuvat korjaukset kirjaetaan jatkossakin tuoton tai kulun mukaiselle liikekirjanpidon tilille tuotto- ja kululaskelmavaikutteisesti kuten nykyisinkin.

2.2 Eri kirjanpitovelvollisten välinen rahoitus

Tämän saateen luvussa 1.3. on esitetty, miten jatkossa valtion kirjanpidon sisäiset erät eliminoidaan.

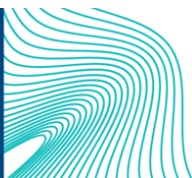
Sisäisten tapahtumien täsmäyttämistä ja eliminointeja varten on tarve määrittellä ja päivittää kirjanpitoyksiköiden, rahastojen ja liikelaitosten välisissä tapahtumissa käytettävät sisäiset liikekirjanpidon tilit, kirjausohjeet ja eliminointiryhmät. Tämä on toteutettu tunnistamalla kirjanpitoyksiköiden, rahastojen ja liikelaitosten välisten tapahtumien toiminnan luonteet ja määrittelemällä kirjausperiaatteet sekä sisäiset liikekirjanpidon tilit toiminnan luonteittain.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu toiminnan eri luonteet ja kirjausohjeet eri toimijoiden välillä. Uudet sisäiset liikekirjanpidon tilit on merkitty taulukossa **sinisellä**. Myös muiden taulukossa esiintyvien tilien selitteisiin on tehty tarvittavilta osin päivityksiä taulukossa esitettyjen toiminnan luonteiden kuvausten mukaisesti.

Metsähallitukselle maksettavia kustannusten korvauksia ja yhteisrahoitteisen toiminnan rahoitusosuuksia varten on perustettu omat tilit tililajiin 823 Siirtotalouden kulut yrityksille, sillä Metsähallitus kuuluu Tilastokeskuksen sektori-luokituksessa yritys-sektoriin.

Kirjausohjeet on määritelty seuraavia periaatteita noudattaen:

- *Siirtotalouden kulu*, kun rahoitetaan eri kirjanpitovelvollisen toimintaa, johon ei liity välitöntä vastiketta.
 - o Esimerkiksi rahaston rahoittaessa viraston tai laitoksen yhteisrahoitteista tutkimushanketta (taulukon kohta 1); 82979 Yhteisrahoitteisen toiminnan rahoitusosuudet, valtionhallinto, sisäiset
- *Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotto ja yhteistoiminnan kustannusten korvaus* on tuotannon tekijän hankkimisesta aiheutuneiden toiminnan

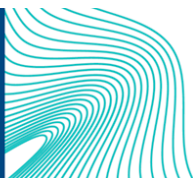

2.7.2024

kuluiksi (4-alkuiset liikekirjanpidon tilit) tai käyttöomaisuudeksi kirjattujen kustannusten korvaamista, joten on luontevaa, että tuotto kirjataan toiminnan tuotoksi (3-alkuiset liikekirjanpidon tilit).

- Esimerkiksi viraston tai laitoksen saadessa yhteisrahoitteisen toiminnan tutkimusrahoitusta rahastolta (taulukon kohta 1); 39780 Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot, sisäiset
- *Yhteisrahoitteisen toiminnan rahoitusosuus* on toiminnan kuluja (4-alkuinen liikekirjanpidon tili) valtion talousarviotalouden sisällä, koska kyseessä on saman kirjanpitovelvollisen (valtion talousarviotalouden) kulutusmenon rahoitus.
 - Esimerkiksi viraston tai laitoksen rahoittaessa toisen viraston tai laitoksen yhteisrahoitteista hanketta (taulukon kohta 1); 43978 Yhteisrahoitteisen toiminnan rahoitusosuudet, sisäiset
- *Kustannusten korvaus*, jossa maksaja saa vastikkeen omaan toimintaansa on toiminnan kuluja (4-alkuinen liikekirjanpidon tili), sillä kustannusten korvaaja saa vastikkeen omaan toimintaansa.
 - Esimerkiksi rahaston maksaessa lakisääteistä kustannusten korvausta sen tehtävien hoidosta ministeriöille (taulukon kohta 4); 43968 Yhteistoiminnan kustannusten korvaukset, sisäiset

Taulukko 2: Toiminnan eri luonteet ja kirjausohjeet eri toimijoiden välillä. Uudet sisäiset liikekirjanpidon tilit on merkitty taulukossa sinisellä. (taulukko seuraavalla sivulla)

2.7.2024

Toiminnan luonne	Rahoittajan / maksajan liikekirjanpidon tili	Rahoituksen / korvauksen saajan lkp-tili
1) Yhteisrahoitteinen toiminta <i>Rahoittaja ei saa välitöntä vastiketta ja toiminta on rahoituksen saajalle vapaaehtoista (ei lakisääteisesti pakollisiin viranomaistehtäviin liittyvää).</i>	Rahoitetaan toista kirjanpitovelvollista (rahoittajana liikelaitos / rahasto tai virasto rahoittaa liikelaitosta tai rahastoa): 82329 Yhteisrahoitteisen toiminnan rahoitusosuudet, Metsähallitus, sisäiset / 82979 Yhteisrahoitteisen toiminnan rahoitusosuudet, valtionhallinto, sisäiset Rahoitetaan saman kirjanpitovelvollisen toista toimijaa (virasto rahoittaa toista virastoa): 43978 Yhteisrahoitteisen toiminnan rahoitusosuudet, sisäiset	39780 Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot, sisäiset
2) Kustannusten korvaus lakisääteisten tehtävien toteuttamisesta, ei välitöntä vastiketta <i>Ml. määrärahan laskutus toiselta kirjanpitoyksiköltä tai ns. itselaskutuksella tapahtuva talousarviomenojen oikaisu kirjanpitoyksikön omassa kirjanpidossa, kun kyse ei ole yhteisrahoitteisesta toiminnasta.</i>	Korvataan toisen kirjanpitovelvollisen kustannuksia (maksajana liikelaitos / rahasto tai virasto maksaa liikelaitokselle tai rahastolle): 82328 Kustannusten korvaukset, Metsähallitus, sisäiset / 82978 Kustannusten korvaukset, valtionhallinto, sisäiset Korvataan saman kirjanpitovelvollisen toisen toimijan kustannuksia (virasto maksaa toiselle virastolle): 43968 Yhteistoiminnan kustannusten korvaukset, sisäiset	39670 Yhteistoiminnan kustannusten korvaukset, saadut, sisäiset
3) Metsähallituksen tulossopimusrahoitus Vain MMM:n, YM:n ja Metsähallituksen käytössä. <i>Vastaa luonteeltaan kohtaa 2, mutta seurataan omilla tileillään.</i>	Ministeriö maksaa Metsähallitukselle: 82327 Metsähallituksen tulossopimusrahoitus, sisäiset	39620 Metsähallituksen tulossopimusrahoitus, tuotot, sisäiset
4) Muu kustannusten korvaus, vastike omaan toimintaan <i>Esim. Virka-apu, henkilökierto.</i>	Kaikissa tilanteissa: 43968 Yhteistoiminnan kustannusten korvaukset, sisäiset	39670 Yhteistoiminnan kustannusten korvaukset, saadut, sisäiset
5) Vastikkeellinen hankinta <i>Esim. Maksullinen toiminta (MpL tai erityislaki) tai muu toiminta kuin yllä mainittu toiminta.</i>	Kaikissa tilanteissa: Menolajin mukainen sisäinen kulutili, esim. 43280 Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen ostot, sisäiset tai 43928 Asiantuntija- ja tutkimuspalvelut, sisäiset	30xxx Maksullisen toiminnan tuotot, sisäiset (Mahdollisesti joissain tilanteissa 398xx Muut tuotot, sisäiset, ellei maksullista toimintaa tai edellä kuvattua muuta kustannusten korvausta)
6) Tuki, joka ei ole sidottu aiheutuneisiin kustannuksiin (vaan esim. pinta-alaan, eläin/ kasvilajiin tai eläinten lukumäärään), ja on tarkoitettu tukemaan tuensaajan harjoittamaa toimintaa. <i>Esim. Maataloustuki</i>	Maksetaan toiselle kirjanpitovelvolliselle: 82328 Kustannusten korvaukset, Metsähallitus, sisäiset / 82978 Kustannusten korvaukset, valtionhallinto, sisäiset Maksetaan saman kirjanpitovelvollisen toiselle toimijalle: 43968 Yhteistoiminnan kustannusten korvaukset, sisäiset	39670 Yhteistoiminnan kustannusten korvaukset, saadut, sisäiset

2.7.2024

2.3 Muutokset kumppanikoodeihin ja sisäisten erien kirjauksiin tarkoitettuihin liikekirjanpidon tileihin

Nykyisellään virastojen ja laitosten välisten tuotto-, kulu-, saatava- ja velkatapahtumien tunnisteena käytetään kumppanikoodia. Kumppanikoodi merkitään kirjauksille, joilla ovat erät eliminoidaan valtion tilinpäätöksessä. Eliminoitavat erät ovat liikekirjanpidon tilien sisäisiksi tileiksi luokitelluilla lisäjaotteluilla. Aiemmin käytettyjä sekatilejä ei enää ole (tarkemmin luvussa 2.3.). Kumppanikoodi merkitään kaikille sisäisille tileille kirjattaville tapahtumille.

Kumppanikoodina käytetään numerotunnusta, joka muodostuu kirjanpitoyksikön tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston kolminumeroisesta tunnuksesta, jonka perään merkitään '0' (nolla). Kumppanikoodit ovat nähtävissä Valtiokonttorin julkaisemassa tiedotteessa [Valtion kirjanpitoyksiköt, virastot ja laitokset sekä talousarvion ulkopuolella olevat valtion rahastot](#).

Valtiontalouden yhdistellyissä laskelmissa esitetään valtion talousarviotalouden, talousarvion ulkopuolella olevien rahastojen ja liikelaitosten tiedot. Yhdisteltyjen laskelmien sisäisten erien eliminoimiseksi on tarpeen laajentaa sisäiset erät koskemaan virastojen, laitosten ja talousarvion ulkopuolella olevien rahastojen välisten erien lisäksi myös edellämainittujen ja liikelaitosten välisiä eriä.

Tämän johdosta virastojen, laitosten tai talousarvion ulkopuolella olevien rahastojen on jatkossa käytettävä niiden ja valtion liikelaitosten välisissä erissä sisäisiä tilejä, ja käytettävä liikelaitosten kumppanikoodia. Myös joitain tilejä, jotka ovat olleet aikaisemmin ulkoisia, on tästä syystä muutettu sisäisiksi tileiksi (kuten 13100 Liikelaitosten pääomat ja 13110 Liikelaitoksiin muun oman pääoman ehdoin sijoitetut pääomat).

Liikelaitoksia ovat seuraavat organisaatiot. Niiden kumppanikoodit on ilmoitettu suluissa organisaation nimen perässä.

- Metsähallitus (9910)
- Senaatti-kiinteistöt (9920)
- Puolustuskiinteistöt (9930)

Liikelaitoksilla on myös tytäryhtiöitä. Tytäryhtiöitä EI käsitellä sisäisinä kumppaneina, vaan ulkoisina toimijoina.

2.3.1 Sekatileistä luovutaan

Sekatileistä luovutaan. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että olemassa ollut sekatili muutetaan ulkoiseksi tiliksi, ja uutena perustetaan vastaava sisäinen tili.

2.7.2024

Esimerkiksi kaikki valtion henkilöiden koulutuspalvelujen ostot on tähän asti kirjattu tilille *43300 Koulutuspalvelut*, joka on ollut sekatili. Nyt tili *43300 Koulutuspalvelut* muutetaan ulkoiseksi tiliksi, ja samassa yhteydessä perustetaan uusi tili *43308 Koulutuspalvelut, sisäiset* valtion sisäisiä eriä varten.

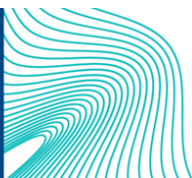
2.4 Tilien ryhmittely vastaa edelleen tuotto- ja kululaskelman ja taseen rivejä

Liikekirjanpidon tilikartta on jo aiemmin pyritty muodostamaan siten, että tuotto- ja kululaskelman ja taseen riveillä ja liikekirjanpidon tilikartan ”hierarkiatasoilla” on mahdollisuuksien mukaan yhteys. Tämä merkitsee sitä, että tuotto- ja kululaskelman rivit muodostuvat pääsääntöisesti tilikartan 2-numeroisista tiliryhmistä, ja taseen rivit tilikartan 3-numeroisista tililajeista. Esimerkiksi tuotto- ja kululaskelman rivi ”Muut toiminnan tuotot” muodostuu tiliryhmään 39 Muut toiminnan tuotot sijoitetuista liikekirjanpidon tileistä. Vastavasti esimerkiksi taseen rivi ”Aineettomat oikeudet” muodostuu tililajiin 112 Aineettomat oikeudet sijoitetuista liikekirjanpidon tileistä.

Yllä kuvattua periaatetta pyritään noudattamaan mahdollisuuksien mukaan myös jatkossa. Jatkossa paitsi valtion, kirjanpitoyksikön ja rahaston tilinpäätöslaskelmissä, myös yhdisteltyjen laskelmien tilinpäätöslaskelmissä pyritään noudattamaan samaa periaatetta.

Sen lisäksi, että uudet perustettavat tilit liitetään oikeaan tililuokkaan, -ryhmään ja -lajiin, samalla on ”siirretty” joitakin olemassa olevia tilejä uuteen paikkaan tilikartassa, jotta kuvattu periaate toteutuu nykyistä täydellisemmin. Käytännössä tämä on merkinnyt jonkin tilin lakkauttamista ja uuden, samansäiltöisen tilin perustamista uudella numerolla, joka on sijoitettu kuvatun periaatteen mukaisesti ko. tilinpäätöslaskelman riviä vastaavaan tiliryhmään tai tililajiin. Esimerkiksi tili 19580 Valtion kassatalouden piirissä olevat talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen varat lakkautetaan ja sen tilalle perustetaan samanniminen ja samansäiltöinen tili 19600. Samalla perustetaan uusi tililaji ”Yhdystilisaatava”, joka vastaa rahaston taseessa riviä ”Yhdystilisaatava”.

Periaatteesta poiketaan joissain tapauksissa perustelluista syistä. Esimerkiksi tilien 13100 *Liikelaitosten peruspääomat* ja 13110 *Liikelaitoksiin muun oman pääoman ehdoin sijoitetut pääomat* ovat yhdisteltyjen laskelmien taseessa omia rivejään. Yllä esitetystä periaatteesta poiketen nämä eivät siis muodosta omia tililajejaan, vaan ovat tililajin 131 ainoat tilit. Tähän poikkeukseen päädyttiin, sillä periaatteen noudattaminen olisi tässä tapauksessa johtanut epä-tarkoituksenmukaisen suuriin tietojärjestelmän muutostöihin mm. käyttöomaisuusraportoinnissa.

2.7.2024

2.4.1 Omaan pääomaan liittyvät muutokset

Oman pääoman tiliryhmään 20. on perustettu uusia tilejä yhdistellyissä laskelmissa raportoitavia valtion liikelaitosten tietoja varten. Yhdisteltyjen laskelmien taseessa esitetään valtion pääoma, talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen pääoma ja valtion liikelaitosten pääoma kukin omalla rivillään.

Muutoksessa poistetaan talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen oman pääoman tiliryhmä 21. ja rahastojen oman pääoman tilit siirretään samaan tiliryhmään talousarviotalouden oman pääoman tilien kanssa. Uudessa tilihierarkiassa samansisältöiset talousarviotalouden, rahastotalouden ja valtion liikelaitosten oman pääoman tilit on sijoitettu kukin omaan tililajiinsa (*200 Valtion pääoma 1.1.1998* säilyy ennallaan, uutena *201 Talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen pääomat* ja *202 Liikelaitosten pääomat*). Samalla oman pääoman tilien tilikoodit muuttuvat.

Samalla tililaji 207 Edellisten tilikausien pääoman muutos lakkautetaan, ja perustetaan tilalle uusi tililaji 204 samalla nimellä ja sisällöllä. Vastaavasti lakkautetaan tililaji 208 Pääoman siirrot ja perustetaan tilalle uusi tililaji 205 samalla nimellä ja sisällöllä. Nämä muutokset tehdään, jotta muutoksen jälkeen taseen tililajit ovat tilikartassa samassa järjestyksessä kuin vastaavat taseen rivit tasekaavassa.

Lisäksi perustetaan tiliryhmään uudet tilit edellisiin tilikausiin kohdistuville aktivointeihin liittyville korjauksille: 20410 Edellisiin tilikausiin kohdistuvat aktivointikorjaukset, valtio ja 20430 Edellisiin tilikausiin kohdistuvat aktivointikorjaukset, rahastot. Aktivointeihin liittyvät edellisiin tilikausiin kohdistuvat korjaukset on aikaisemmin käsitelty satunnaisina erinä.

2.5 Ennakkomaksut

Maksetut ennakkomaksut esitetään taseessa ensisijaisesti siinä kohdassa, johon sitä vastaava meno kirjataan. Tästä syystä tilikartassa on omat ennakkomaksujen tilit kansallisomaisuuden, aineettoman ja aineellisen käyttöomaisuuden sekä vaihto-omaisuuden ryhmissä. Näihin ryhmiin kuulumattomia maksettuja ennakkomaksuja varten tilikartassa on jo aiemmin ollut omat tilit lyhytaikaisille maksetuille ennakkomaksuille. Vastaavat pitkäaikaiset maksetut ennakkomaksut on kirjattu tilille 16090 Muut pitkäaikaiset saamiset. Jatkossa tämän tilin sijaan käytetään tilikarttaan lisättäviä pitkäaikaisten maksettujen ennakkomaksujen tilejä (16050 Maksetut ennakkomaksut, pitkäaikaiset ja 16058 Maksetut ennakkomaksut, pitkäaikaiset, sisäiset).

Saatujen ennakkoiden osalta tilikartassa on niinkään ollut erilliset tilit lyhytaikaisille ennakoiduille. Aiemmin pitkäaikaiset saadut ennakot on kirjattu tilille 24990 Muut pitkäaikaiset velat. Jatkossa pitkäaikaiset saadut ennakot kirjataan uusille tilille 24910 Saadut ennakot, pitkäaikaiset tai 24918 Saadut ennakot, pitkäaikaiset, sisäiset.

2.7.2024

Tilikarttaan tulee siis omat tilinsä ulkoisille ja sisäisille erille sekä maksettuihin ennakkomaksuihin että saatuihin ennakoihin . Tämä koskee sekä pitkä- että lyhytaikaisia eriä.

Tilien lisäjaotteluita ja selitteitä päivitetään muutosta vastaavasti. Myös tilikartan ennakkomaksuihin liittyviä termejä yhdenmukaistetaan.

Uudet tilit selkeyttävät pitkäaikaisten ennakkomaksujen kirjaamista ja määrän selvittämistä kirjanpidosta. Sisäisten tilien tarve liittyy ensisijaisesti liikelaitosten tietojen siirtämiseen valtion keskuskirjanpitoon yhdisteltyjen laskelmien laatimista varten. Talousarviotalouden sisällä tai talousarviotalouden ja talousarvion ulkopuolisten valtion rahastojen välillä ei lähtökohtaisesti makseta ennakkomaksuja, joten sisäisille tileille ei aiemmin ole ollut tarvetta. Sen sijaan liikelaitosten ja talousarviotalouden välillä maksetaan ennakkomaksuja. Ennakkomaksut tulee eliminoida yhdisteltyjä laskelmia laadittaessa. Erilliset sisäiset tilit helpottavat maksettujen ja saatujen ennakkomaksujen täsmäyttämistä ja eliminointia.

Tilikartasta poistetaan tili 25600 Saadut hankintaennakot. Tilillä on vähän kirjauksia ja valtiotasolla saldot ovat pieniä. Tilin sijaan käytetään jatkossa saatujen lyhytaikaisten ennakoiden tilejä ja tarvittaessa hyödynnetään tilien lisäjaotteluita erilaisten ennakoiden seurantaan.

2.6 Maksullisen toiminnan tuottojen seurantaan ei tule muutoksia sektoreiden osalta

Maksullisen toiminnan tuotot, lukuun ottamatta vuokratuottoja sekä kiinteistön, rakennuksen ja huoneiston vuokraamiseen liittyviä käyttökorvaustuottoja, on jaettu tilikartassa sektoreittain. Sektorijako on toteutettu valtion tilikarttaan, jotta Tilastokeskus saa kirjanpitoyksiköiden tilitiedot ylläpitämäänsä kansantalouden tilinpitoon sektoriluokituksen mukaisina.

Lausuntokierroksella olleessa tilikartan versiossa ehdotettiin maksullisen toiminnan tuottojen sektorijaon karkeistamisesta. Lausuntopalautteen perusteella karkeistamisesta luovuttiin, ja sektorijako säilytetään ennallaan.

Myös siirtotalouden tuotoissa ja kuluissa (8-alkuiset liikekirjanpidon tilit) sektorijako säilyy nykyisellään.

2.7 Palvelutoiminnan kustannusten korvaukset -tili lakkautetaan

Yhteistoiminnan kustannusten korvausten tililajiin kuuluva tili 39680 Palvelutoiminnan kustannusten korvaukset, sisäiset lakkautetaan lakimuutosten johdosta vanhentuneen tulkinnan vuoksi tarpeettomana. Tilille kirjatataan tällä hetkellä palvelujen, kuten palvelukeskusten talous- ja henkilöstöhallinto-, IT- ja muiden palvelujen kustannusten korvaukset, jotka on saatu virastoilta, laitoksilta tai talousarvion ulkopuolella olevilta rahastoilta.

2.7.2024

Perustuslain 81 §:n mukaan valtion viranomaisten virkatoimien, palvelujen ja muun toiminnan maksullisuuden sekä maksujen suuruuden yleisistä perusteista säädetään lailla. Jos viraston tai laitoksen tuottamien suoritteiden maksullisuudesta on säädetty laissa, kirjataan suoritteista saadut tuotot Maksullisen toiminnan tuottoihin. Nykyään laissa Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta (179/2019), laissa valtion yhteisten tieto- ja viestintätekniisten palvelujen järjestämisestä (1226/2013) sekä laissa Ruokavirastosta (371/2018) säädetään ko. toiminnan maksullisuudesta, mistä johtuen toiminta katsotaan erityislainsäädännön mukaiseksi maksulliseksi toiminnaksi eikä kustannusten korvaukseksi. Edellä mainittujen lakien nojalla saadut tuotot toiselta virastolta, laitokselta, talousarvion ulkopuolella olevalta valtion virastolta tai valtion liikelaitokselta kirjataan vuodesta 2025 alkaen tilille 30280 Erityislakien mukaiset muiden suoritteiden tuotot, sisäiset. Ko. palvelun ostajat kirjaa- vat kulut, kuten ennenkin palvelusta riippuen joko tilille 43250 ICT-palvelujen ostot, sisäiset tai tilille 43280 Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen ostot, sisäiset. Lisäksi valtion liikelaitokselta, Senaatti-kiinteistöiltä, ostetut ict-palvelut kirjataan jatkossa tilille 43250 ICT-palvelujen ostot, sisäiset.

Jos virasto tai laitos tuottaa toiselle virastolle, laitokselle, talousarvion ulkopuolella olevalle valtion rahastolle tai valtion liikelaitokselle palveluita eikä toiminnan maksullisuudesta ole säädetty laissa, kirjataan saadut tuotot jatkossa tilille 39670 Yhteistoiminnan kustannusten korvaukset, saadut, sisäiset, sillä tili 39680 Palvelutoiminnan kustannusten korvaukset lakkautetaan. Vastaa- vasti ko. palvelun ostaja kirjaa kulun jatkossa tilille 43968 Yhteistoiminnan kustannusten korvaukset, sisäiset eikä esimerkiksi tilille 43250 ICT-palvelujen ostot, sisäiset. Toimijoita, joilta hankitut ICT-palvelut ovat luonteeltaan yhteis- toiminnan kustannusten korvausta, ovat ainakin Oikeusrekisterikeskus ja Poliisin informaatioteknologiakeskus (POL IT).

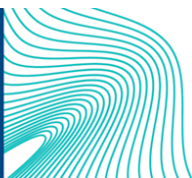
2.8 Pitkäaikaisten velkojen tili erille, joilla ei ole myöhempää talousarviovaikutusta

Tilin 26270 Siirtotalouden vastikkeettomiin kuluihin liittyvät velat (T) yhtey- dessä on havaittu, että sinne on kirjattu vaikutusajaltaan useamman vuoden kestäviä eriä, vaikka tili kuuluu lyhytaikaisiin velkoihin. Pitkäaikaisen osuuden jaksottaminen tilille 24990 Muut pitkäaikaiset velat ei ole ollut mahdollista, koska 26270 on T-tili toisin kuin 24990, eikä kirjauksessa myöskään käytetä TaKP-tiliä. Tilillä 26270 on TaKP-kirjaus tehty jo aikaisemmin myöntöpäätös- perusteella.

Perustetaan siis uusi muita pitkäaikaisia velkoja vastaava tili, joka on T-tili: 24991 Muut pitkäaikaiset velat (T).

2.9 Siirtotalouden kulut yliopistoille -tilien uudelleenjärjestely

Kuten tämän saateen aiemmissa luvuissa on todettu, sisäisinä erinä käsitel- lään jatkossa valtion kirjanpitoyksiköiden, talousarvion ulkopuolisten valtion rahastojen ja valtion liikelaitosten väliset erät. On huomattava, että Tilastokes- kuksen sektorijaon mukainen sektori S.1311 Valtionhallinto sisältää sekä

2.7.2024

kirjanpidossa sisäisinä käsiteltäviä toimijoita (valtion kirjanpitoyksiköt, talousarvion ulkopuolisten valtion rahastot ja valtion liikelaitokset), että kirjanpidossa ulkoisina käsiteltäviä toimijoita (esimerkiksi laitoksina ja säätiöinä toimivat yliopistot).

Tililaji 829 Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle sisältää sekä sisäisiä että ulkoisia eriä. Tähän asti nämä ovat koostuneet

- Siirroista talousarvion ja talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen välillä (tilit 82900 ja 82910, jotka säilyvät sellaisenaan)
- Yliopistoille maksettavat siirtotalouden kulut
- Muista siirtotalouden kuluista valtionhallinnolle, joita ei voi eritellä muille tililuokan tileille

Tililajiin 829 on lisätty uudet sisäiset tilit 82978 Kustannusten korvaukset, valtionhallinto, sisäiset ja 82979 Yhteisrahoitteisen toiminnan rahoitusosuudet, valtionhallinto, sisäiset. Samalla on muutettu tililajin tilien keskinäistä järjestystä siten, että tilit siirtotalouden kuluille yliopistojen käyttötalouteen ovat jatkossa 8292-alkuisia, ja tilit siirtotalouden kuluille yliopistojen pääomatalouteen ovat jatkossa 8292-alkuisia.

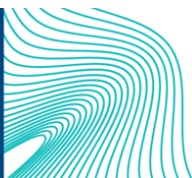
Tämän johdosta olemassa olleet tilit 82930, 82940, 82960 ja 82970 on korvattu uusilla samannimisillä ja -sisältöisillä tileillä.

2.10 Rahastojen ja liikelaitosten tilinpäätössiirrot

Valtion liikelaitokset ja ne talousarvion ulkopuolella olevat valtion rahastot, jotka noudattavat kirjanpitolakia, voivat kirjata poistoeroa, varauksia ja näiden muutoksia kirjanpitoonsa kirjanpitolain 5 luvun 12§:n, 14§:n ja 15§:n mukaisesti. Tililuokka 7 on tilikartassa näitä kirjauksia varten. Kirjanpitolainsäädäntö ei tunnista enää vapaaehtoisia varauksia, joten aiemmin vapaaehtoisina varauksina käsitellyt erät kirjataan jatkossa tiliryhmään 72 Veroperusteisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+). Tililuokka 7 sisältää poistoeron ja varausten muutosten lisäksi tiliryhmän 73 Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tuloksen siirto omaan pääomaan.

Tilikarttaan on perustettu/muutettu liikekirjanpidon tilit ja niiden hierarkiat vastaamaan tilinpäätöslaskelmien rivitietoja (ks. kappale 2.4). Siten tililuokan 7 nimi on muutettu vastaamaan tuotto- ja kululaskelman ryhmän nimeä "Rahastojen ja liikelaitosten tilinpäätössiirrot", ja tililuokan alle on perustettu seuraavat tiliryhmät kuvaamaan yhdisteltyjen laskelmien ja rahaston tuotto- ja kululaskelman rivitietoja:

- 71 Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+),
- 72 Veroperusteisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+) ja

2.7.2024

- 73 Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tuloksen siirto omaan pääomaan.

Tilinpäätössiirtoihin kirjattaessa käytetään vastatilinä aina taseen vastattavaa puolen tilejä, esimerkiksi tilin 72000 Verotusperusteisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+) vastatilinä on tili 22200 Verotusperäiset varaukset.

2.11 Termimuutokset

2.11.1 Maksullista toimintaa koskevat termimuutokset

Tilikartan päivityksen yhteydessä on tehty kaksi muutosta maksullisen toiminnan tileissä käytettyihin termeihin:

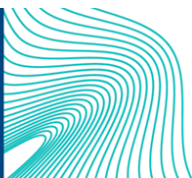
- Tilikartassa on aiemmin käytetty termiä ”liiketaloudellinen suorite”. Valtion maksuperustelaisissa (150/1992) maksulliset suoritteet jaetaan julkisoikeudellisiin suoritteisiin ja muihin suoritteisiin. Tämän vuoksi tilikartassa käytetään jatkossa termiä ”muut suoritteet”, jotta termistö on yhtenäinen Maksuperustelain kanssa.
- Tilikartassa on aiemmin käytetty termiä ”erillislaki”. Lainsäädännössä vakiintuneita termejä ovat yleislaki ja erityislaki, jolla voidaan antaa yleislakia täsmentäviä, täydentäviä ja siitä poikkeavia säännöksiä. Tämän vuoksi tilikartassa käytetään jatkossa termiä ”erityislaki”.

3 Lausuntokierroksen jälkeen tehdyt muutokset

Yksityiskohtaiset lausuntokierroksen jälkeen tehdyt muutokset selviävät liitteestä Muutokset tilikarttaan.xlsx. Lausuntokierroksen jälkeen tehdyt muutokset saa halutessaan selville eri välilehtien sarakkeesta ”Muutos lausuntokierroksen jälkeen”. Lausuntokierroksen jälkeisiä muutoksia on välilehdillä ”Tilillit”, ”Lkp-tilit” ja ”Lkp-tilien lisäjaottelut”.

Lausuntokierroksen jälkeen tehdyt keskeisimmät muutokset ovat seuraavat.

- Luku 2.3.1. Sekatileistä luovutaan kokonaan, vaikka vielä lausuntokierroksella olleessa tilikartan versiossa oltiin luopumassa ”vain” pääosasta sekatilejä.
- Luku 2.6 Maksullisen toiminnan tuottojen seurantaan ei tule muutoksia sektoreiden osalta. Lausuntokierroksella ollut suunnitelma sektorijaon karkeistamisesta on peruttu, joten maksullisen toiminnan tuotot jaetaan maksullisen toiminnan tuottotileillä sektoreittain kuten ennenkin.
- Lisätty uusi erillinen tili Senaatilta ostettavia yhteisiin työympäristöihin liittyviä palveluja varten. Muut Senaatilta ostettavat palvelut kuin

2.7.2024

yhteisiin työympäristöihin liittyvät palvelut kirjataan menolajin mukaisille tileille.

Lausuntokierroksen yhteydessä kerrottiin, että lausuntokierroksen aikana ja jälkeen käsitellään vielä keskeisten valtion eläkkeitä käsittelevien toimijoiden kanssa valtion eläkkeiden kirjausmenettelyitä. Eläkemaksuihin liittyvistä yksityiskohdista tehdään ratkaisuja vielä loppukesän/alkusyksyn 2024 aikana, mitkä saattavat aiheuttaa muutoksia eläkemaksujen kirjauksiin. Näillä ratkaisuilla voi olla vaikutusta Valtion eläkerahaston (VER) käyttämien tilien määrityksiin, mitkä Valtiokonttori käy läpi VER:n kanssa.

4 Liite-excelin lukuohje

Ennen exceliin tarkempaa tutustumista kannattaa käydä läpi tämä saate kokonaisuudessaan läpi.

4.1 Excel-tiedoston rakenne

Tämän saatteen liitteenä esitettävä excel-tiedosto koostuu viidestä välilehdestä.

- **Tililuokat:** Tililuokkia ovat tilihierarkian 1-numeroiset tasot, esimerkiksi 1 VASTAAVAA
- **Tiliryhmät:** Tiliryhmiä ovat tilihierarkian 2-numeroiset tasot, esimerkiksi 10. KANSALLISOMAISUUS
- **Tililajit:** Tililajeja ovat tilihierarkian 3-numeroiset tasot, esimerkiksi 100. Maa- ja vesialueet
- **Lkp-tilit:** Liikekirjanpidon tilejä ovat 5-numeroiset tilit, joita käytetään valtion keskuskirjanpidossa
- **Lkp-tilien lisäjaottelut:** Lisäjaottelut ovat 8-merkkiset tilit, joita käytetään kirjanpidon kirjaustason tileinä Kieku-tietojärjestelmässä

Vuoden 2025 voimaan tulevassa tilikartassa tulee muutoksia näiden kaikkien välilehtien edustamiin tilikartan tasoihin. Muutoksia on monenlaisia: Pienimmät muutokset koskevat vain tilin tai hierarkiatason selitettä (jotka eivät näy käytettävissä tietojärjestelmissä, mutta joilla on vaikutusta ko. tilille kirjattavaan sisältöön), mutta joukossa on myös runsaasti uusien kohteiden perustamisia ja olemassa olevien lakkauttamisia.

4.2 Taulukkojen rakenne

Excelin välilehdillä on esitetty kyseiset tililuokan/tiliryhmän/tililajin/tilin/lisäjaottelun numero, nimi ja selite. Lisäksi kullakin rivillä on esitetty numeroilla, mihin

2.7.2024

ylemmän tason kohteeseen kyseinen tiliryhmä/tililaji/tili/lisäjaottelu kuuluu. Esimerkiksi lisäjaottelu 10000000 Metsäalueet kuuluu tiliin 10000, joka kuuluu tiliryhmään 100 jne:

Tililuokka	Tiliryhmä	Tililaji	Lkp-tili	Lisäjaottelun numero	Lisäjaottelun nimi	Lisäjaottelun selite
1	10	100	10000	10000000	Metsäalueet	Tämä tili sisältää metsäalueiden maapohjan ja puuston.

Muut kaikilla välilehdillä esiintyvät keskeiset tiedot ovat "Muutos", "Perustelu" ja "Kohta saatteessa". Lisäksi välilehdillä "Tililaji", LKP-tili" ja "Lkp-tilin lisäjaottelu" on sarake "Lausuntojen jälkeen".

Muutos	Tili	Tiliryhmä	Tililaji	Tililajin nimi	Tililajin selite	Perustelu	Kohta saatteessa	Lausuntojen jälkeen
	1	13	131	Sijoitukset liikelaitoksiin				
nimen ja selitteen muutos	1	13	132	Talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen ja valtion liikelaitosten lainasaamiset	Tämä laji on vain talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen ja valtion liikelaitosten käytössä. Näiden saamisten lyhennykset kirjataan tililajille 175 Talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen lainasaamisten takaisinmaksut pois lukien valtion liikelaitokset, joiden seuraavan tilikauden aikana erääntyvät takaisinmaksut käsitellään tässä tililajissa.	Nimi ja seliteteksti muutettu, koska tililajiin lisätään valtion liikelaitoksille sisäisen tili lainasaamisille.		Lausuntojen jälkeen
	1	13	134	Annetut euromääräiset				
nimen muutos	1	13	135	Euromääräiset joukkovelkakirjalainat		Tililajin nimi muutettiin vastaamaan taseen rivinimikettä.	2.4. Tilien ryhmittely vastaa edelleen tuotto- ja kululaskelman ja taseen rivejä.	
	1	13	136	Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset				

Muutos-sarake: "Muutos" on kaikilla välilehdillä sarake A. Muutos-sarakkeessa on kuvattu, minkälainen muutos ko. rivillä on kyseessä: Vaihtoehdot ovat seuraavat:

- **[tyhjä]:** ei muutosta, rivi säilyy ennallaan
- **uusi tili (tai ryhmä/laji/lisäjaottelu):** Kokonaan uusi tili, jota ei samansisältöisenä ole aiemmin ollut. Vastaavasti kuin tilin kohdalla, myös tiliryhmä, tililaji tai tilin lisäjaottelu voi olla kokonaan uusi.
- **muuttunut tilin numero poistetun tilalle:** Uusi tili, joka on perustettu korvaamaan samansisältöinen, lakkautettu tili. Tästä syystä uusia tilejä on perustettu pääosin siksi, että tuotto- ja kululaskelman ja taseen riveillä ja liikekirjanpidon tilikartan "hierarkiatasoilla" on jatkossakin mahdollisuuksien mukaan yhteys. Tätä on taustoitettu tarkemmin tämän saateen luvussa 2.4.
- **nimen ja selitteen muutos:** Tilin numero säilyy ennallaan, mutta tilin nimi ja selite muuttuu. Vastaavasti tililuokan, tiliryhmän, tililajin ja lisäjaottelun kohdalla
- **nimen muutos:** Tilin numero ja selite säilyvät ennallaan, mutta tilin nimi muuttuu. Vastaavasti tililuokan, tiliryhmän, tililajin ja lisäjaottelun kohdalla

2.7.2024

- **selitteen muutos:** Tilin numero ja nimi säilyvät ennallaan, mutta tilin selite muuttuu. Vastaavasti tililuokan, tiliryhmän, tililajin ja lisäjaottelun kohdalla
- **sisäinen/ulkoinen/sekatili -muutos:** Tili tai lisäjaottelu säilyy muuten ennallaan, mutta sen sisältö muuttuu esimerkiksi siten, että aiemmin sekatilinä ollut tili on jatkossa ulkoinen tili. (Näissä tapauksissa nimenomaan muutos sekatileistä ulkoiseksi on tyyppillisin. Tällöin pääsääntöisesti on myös perustettu uusi sisäinen tili, sillä entiselle sekatilille ei enää muutoksen jälkeen voi kirjata sisäisiä eriä.)
- **poisto:** Tililuokka, tiliryhmä, tililaji, tili tai lisäjaottelu poistetaan käytöstä

Perustelu-sarake: Mikäli rivillä on tapahtunut muutos, se kuvataan tarkemmin ja tarvittaessa muutos perustellaan Perustelu-sarakkeessa

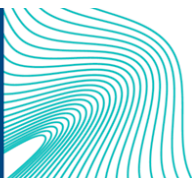
Kohta saatteessa: Saatteen luvussa 2 on kuvattu tarkemmin sellaisia muutoksia, jotka vaikuttavat suurempaan joukkoon tilejä/tiliryhmiä/tililajeja/lisäjaotteluja. Mikäli Excelin rivillä tapahtunut muutos on kuvattu laajemmin selitteessä, tämä osoitetaan sarakkeessa "Kohta saatteessa". Esimerkiksi niissä excelin riveissä, joissa on tapahtunut muutos johtuen tililuokan *Satunnaiset tuotot ja kulut* poistamisesta, on sarakkeeseen "Kohta saatteessa" merkitty saatteen alalukurakenteen mukaisesti "2.1. Satunnaiset tuotot ja kulut - tililuokan poistaminen"

Lausuntojen jälkeen: Merkintä tässä sarakkeessa ilmaisee, että ko. tililajia/tiliä/lisäjaottelua on muutettu lausuntokierroksen jälkeen.

4.3 Excelin suodatusominaisuuden hyödyntäminen - vinkkejä

Excel-taulukoiden rakenne on pyritty suunnittelemaan niin, että excelin suodatusominaisuutta voi hyödyntää excelin suurehkon tietomäärän hallitsemisessa. Erityisesti sarakkeita "Muutos" ja "Kohta saatteessa" voit käyttää apuna rajatessasi tarkastelua vain osaan taulukon sisältöä.

Mikäli esimerkiksi haluat tarkastella, mitä excelin rivejä on muutettu johtuen saatteen luvussa 2.6.(Maksullisen toiminnan tuottojen seurantaan muutoksia sektoreiden osalta) kuvatusta syystä, voit rajata excel-taulukoista näkyviin vain ne rivit jotka liittyvät tähän muutokseen, suodattamalla sarakkeen "Kohta saatteessa" avulla:

2.7.2024

Tekstisuodattimet

Haku

- 2.12.1. Maksullista toimintaa koskevat ten
- 2.2. Eri kirjanpitovelvollisten välinen rahoit
- 2.3. Muutokset kumppanikoodeihin ja sis
- 2.3.1. Sekatileistä pääosin luovutaan
- 2.4. Tilien ryhmittely vastaa edelleen tuott
- 2.4.1. Omaan pääomaan liittyvät muutoks
- 2.5 Ennakkomaksut
- 2.6 Maksullisen toiminnan tuottojen seura

< >

OK Peruuta

Vastaavasti voit esimerkiksi jokaisen välilehden sarakkeen A "Muutos" avulla rajata tarkasteluun vain ne rivit jotka ovat jollakin tavalla muuttuneet rajamalla "tyhjät" pois tarkastelusta:

Haku

- muuttunut tilin numero poistetun t
- nimen ja selitteen muutos
- nimen muutos
- poisto
- selitteen muutos
- sisäinen/ulkoinen/sekatili -muutos
- uusi tili (tai ryhmä/laji/lisäjaottelu)
- (Tyhjät)

< >

OK Peruuta

